

Vanhaa vaalien, uutta luoden.

Annantuvan ja Kyöstilän alueen kehittämishanke.

Hankenumero 278114

Nautelankoski-säätiö sr

Hakijan esittely ja hankkeen resurssit

Nautelankoski-säätiö sr ylläpitää Liedon museota, jonka toiminta-alue kattaa koko Liedon. Hankkeessa tehdään yhteistyötä Liedon kaupungin ja seurakunnan, Turun yliopiston ja Aurajokisäätiön sekä lietolaisten yhdistysten kanssa, joiden kanssa Liedon museolla on pitkät yhteistyöperinteet.

Nautelankoski-säätiö on vakavarainen ja kokenut hankkeiden toteuttaja. Nautelankoski-säätiö hallinnoi hanketta ja vastaa hankkeen väliaikaisrahoituksesta sekä omarahoitusosuudesta. Liedon museo vastaa hankkeen käytännön toteutuksesta.

Hankkeeseen palkataan hankevetäjä. Liedon museolla on laaja vapaaehtoisten joukko, joka on jo lupautunut tulemaan talkoisiin. Liedon museon henkilökunta osallistuu myös hankkeen toteuttamiseen. Hankkeessa luodaan vanhojen rakennusten ja raunioiden sekä Aurajoen jokipolun, Kyöstilän biodiversiteettialueen ja Annantuvan perinnepuutarhan muodostamasta kokonaisuudesta uusi matkailu- ja kulttuurikohde Aurajokilaakson kulttuurimaisemaan.

Hankkeesta suunnitellaan kolmevuotista. Hankkeeseen palkataan hankevetäjä, joka työskentelee osa-aikaisena (75 % työajalla) 30 kuukauden ajan. Hankkeen loppuun varataan aikaa loppuraportoinnin ja -maksatuksen tekemiseen. Museon työntekijät huolehtivat näistä.

Hankevetäjän tehtäviä ovat:

- Taustatutkimus: Alueen rakennusten, kulttuuriympäristön ja alueella eläneiden ja vaikuttaneiden ihmisten historia.
- Rakennusten sisätilojen sekä raunioiden ilmiäsuun suunnittelu pitäen mielessä sekä museaaliset, toiminnalliset että turvallisuusnäkökohdat.
- Rakennuksissa säilyneiden esineiden lajittelu ja järjestäminen, esille tulevien esineiden valinta sekä vapaaehtoisten ohjaaminen kaikkien säilytettävien esineiden puhdistus- ja luettelointityössä.
- Rakennusten fyysinen sisustaminen eri tiloiksi (kotimuseo, puoti, näyttelytilat sekä työpaja- ja monitoimitilat) yhdessä vapaaehtoisten kanssa.
- Perinnepuutarhan kasvikartoitus yhdessä vapaaehtoisten kanssa sekä kasvien kyltitys. Luonnon monimuotoisuutta edistävien toimien (kuten lahoaita, mehiläispesät, vieraslajien poisto) suunnittelu ja toteutus yhdessä Liedon kaupungin puutarhayksikön ja vapaaehtoisten kanssa.
- Alueen opastaulujen sisällön tuottaminen, graafinen suunnittelu ja taitto.
- Erilaisten opastusten, työpajojen ja tapahtumien suunnittelu ja käsikirjoitus. Suunnittelussa mukana yhteistyökumppaneita ja vapaaehtoisia.
- Erilaisten opastusten, työpajojen ja tapahtumien testaus yhteistyössä yhteistyökumppaneiden ja vapaaehtoisten kanssa.
- Viestinnän koordinointi ja viestintä yhteistyössä museon työntekijöiden ja vapaaehtoisten kanssa.
- Vastikkeetta tehtävän työn koordinointi ja ohjaus.

Hankkeen tarve, tausta, kohderyhmä, hyödynsaajat ja toteutusalue

Hankkeen tarve:

Kirkkotien varrella oleva Annantuvan alue edustaa Liedon keskustan vanhinta säilynyttä asutuskerrostumaa. Se sijaitsee muinaismuistolailla suojellulla historiallisen ajan kylätontilla. Kylätontilta avautuu näkymä Aurajokilaakson valtakunnallisesti arvokkaaseen viljelymaisemaan. Annantuvan alueeseen kuuluu Mattilan, Kyöstilän ja Mikolan talojen rakennuksia ja rakennusten perustuksia. Mattilan rakennuksia ovat Annantupa ja liiteri. Kyöstilän talon rakennuksista on jäljellä vielä kellarivaja sekä päärakennuksen ja talousrakennusten perustuksia. Mikolan talon pellolle on rakennettu Liedon ensimmäinen kansakoulu, jossa nykyään toimii Jokilaakson päiväkotit. Koulun saunan peruskivet ovat yhä nähtävissä alhaalla jokirannassa.

Rakennusten kunnostamiseen on haettu rahoitusta Varsin Hyvän ja Liedon Säästöpankkisäätiön sr kautta. Varsin Hyvä -investointihankkeessa Vanhassa vara parempi (255125) keskitytään tuparakennuksen kunnostamiseen. Liedon Säästöpankkisäätiöltä on haettu rahoitusta liiterin ja kellarivajan kunnostamiseen (20240171).

Liedon keskusta-alueella ei ole museokohdetta. Kehittämishanke tarvitaan, jotta rakennukset voidaan sisustaa asianmukaisesti ja alueelle voidaan kehittää uudenlaista yhteisöllistä kulttuuritoimintaa.

Kehittämistarpeet: Matkailun ja paikallisten palvelujen kehittäminen, museopalvelujen saavutettavuuden lisääminen, uuden museo- ja kulttuurimatkailukohteen luominen.

Hanketta on valmisteltu Nautelankoski-säätiön hallituksen ja edustajiston virallisissa kokouksissa, Liedon museon työntekijöiden palaverissa, keskusteluissa Liedon kaupungin, Liedon seurakunnan, Aurajokisäätiön, Turun yliopiston museologian oppiaineen sekä paikallisten asukkaiden kanssa. Valmistelutyötä ovat tehneet Liedon museon työntekijät edellä mainittujen tahojen kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta.

Hankkeella saadaan kulttuuri- ja matkailukohde Liedon keskustaan hyvien liikenneyhteyksien tuntumaan Aurajokilaakson kulttuurimaisemaan. Uuden museon avaaminen lisää Liedon museopalvelujen saavutettavuutta ja paikallisia kulttuuripalveluja oleellisesti. Mahdollisia haasteita on ratkaista, minkälainen sisustus rakennuksiin tulee ja minkälaista toimintaa niissä voidaan toteuttaa. Hankkeeseen palkataan kulttuurien tutkimusta opiskellut ylemmän korkeakoulututkimuksen suorittanut henkilö. Hän tekee taustatutkimuksen, jonka pohjalta ratkaisut tehdään.

Hankkeen tausta

Nautelankoski-säätiön sr aiemmin toteuttamia hankkeita ovat olleet muun muassa Onks tääl tämmöstäki ollu? Liedon kulttuuriympäristön dokumentointihanke sekä Liedon kotiseutuportaali – avain kyliin ja kulmakuntiin. Hankkeissa kerättiin tietoa sekä rakennuksiin että kyliin liittyen. Molemmissa hankkeissa tehtiin yhteisöllistä yhteistyötä ja mukana oli paljon vapaaehtoisia, jotka osallistuivat aktiivisesti aineiston tuottamiseen. Aineiston pohjalta kirjoitettiin artikkeleita, tehtiin näyttelyitä sekä julkaistiin verkkosivut. Aiemmat hankkeet ovat osoittaneet, että ihmisiä kiinnostaa osallistua kulttuuriryöhyön ja he ovat valmiita sitoutumaan pitkäjänteisesti vapaaehtoistyöhön.

Kohderyhmä, hyödynsaajat ja toteutusalue

Kohderyhmänä on ensisijaisesti lietolaiset ja laajemmin muut historiasta, kulttuurista, rakennusperinnöstä ja ympäristöstä kiinnostuneet.

Hankkeesta hyötyvät niin julkiset kuin yksityisetkin toimijat. Hanke hyödyttää kaikenikäisiä lietolaisia ja Liedossa vierailevia kulttuurin ystäviä. Aurajokilaakson kansallismaisemassa sijaitsevan museon avaaminen yleisölle lisää kaupungin matkailullista vetovoimaa laajentamalla kulttuuri- ja ympäristömatkailukohdevalikoimaa. Kulttuurikohde Liedon keskustassa antaa mahdollisuuden tehdä yhteistyötä laajasti niin päiväkotien, koulujen ja vanhustyön kuin yhdistysten, seurakunnan ja kaupungin kulttuuritoimijoiden kanssa. Rakennuksissa ja alueella voidaan järjestää esimerkiksi opastuksia, näyttelyitä, työpajoja, tarinatuokioita ja toimintapiirejä. Kuka tahansa voi vapaasti ja maksutta tutustua alueeseen. Suurin osa tulevasta toiminnasta pyritään pitämään maksuttomina, mutta alueella voidaan järjestää myös pääsymaksullista toimintaa. Maksuilla katetaan toiminnan kuluja, niillä ei pyritä tuottamaan voittoa.

Toteutusalueen osoite on Kirkkotie 8, Lieto.

Hankkeen laajempi viitekehys

Hanke edistää Leader Varsin Hyvän kehittämissuunnitelman Viisaasti vetävä, vireä, välittävä ja vihreä Turun seutu tavoitteiden toteutumista.

Viisaasti vetävä

Hanke lisää paikallisia palveluita ja matkailutarjontaa luomalla uuden museo- ja kulttuurimatkailukohteen Liedon keskusta-alueelle Aurajokilaakson kulttuurimaisemaan. Alue rakennuksineen luo puitteita yhdistystoiminnalle niin kokoontumispaikkana kuin tilana erilaisen osaamisen esittelyyn esimerkiksi työnäytöksin. Annantuvan avoimena pito museona luo lietolaisille nuorille kesätyöpaikkoja kulttuurialalla sekä tukee lietolaisia käsityö- ja maatalousyrittäjiä tarjoamalla paikkaa tuotemyyntiin tupaan suunnitellussa puodissa. Uusi museo- ja kulttuurikohde antaa Liedolle mahdollisuuden brändäykseen kulttuurimyönteisenä varsinaissuomalaisena kaupunkina.

Viisaasti vireä

Hanke lisää alueen elinvoimaa luomalla kokonaan uuden museo- ja kulttuurikohteen Liedon keskustaan. Museoilla on tutkitusti hyvinvointia edistävä vaikutus. Hanke vahvistaa myös paikallisidentiteettiä säilyttämällä Kirkkotien varren maisemakuvaan oleellisesti kuuluvan vanhan pihapiirin ja mahdollistamalla myös vierailut kohteeseen. Hanke lisää yhteisöllisyyttä ja aktivoi lietolaisia osallistumaan aluetta koskevan tutkimusaineiston kartuttamiseen vapaaehtoistyönä sekä järjestettävien tapahtumien toteutukseen.

Annantupa on keskeisellä paikalla Liedon kirkonkylässä ja aluetta kiertää esteetön polku, jossa on turvallista liikkua niin kävellen, lastenvaunujen, rollaattorin kuin pyörätuolinkin kanssa. Hyvin hoidettu kulttuurikohde lisää kaikenikäisille mahdollisuuksia moniaistilliseen kokemukseen, virkistäytymiseen sekä yhteisöllisiin kohtaamisiin niin järjestetyissä tilaisuuksissa kuin omatoimisesti.

Viisaasti välittävä

Hanke vaalii kulttuuriperintöä ja paikallista historiaa luomalla Liedon keskustaan kohteen, joka mahdollistaa monipuolisen museo- ja kulttuuritoiminnan. Annantuvalla kerrotaan Liedon historiasta ja lietolaisten menneisyydestä tupaan perustettavan kotimuseon, kellarivajaan rakennettavan näyttelyn sekä alueella ja sen rakennuksissa toteutettavien opastuksien ja tapahtumien kautta. Annantupa antaa mahdollisuuden myös monikulttuurisuustoimintaan järjestämällä esimerkiksi yhteistyössä SPR:n Liedon osaston kanssa maahanmuuttajille vierailuja Annantuvan alueelle tutustumaan uuden kotiseudun kulttuuriperintöön.

Viisaasti vihreä

Museo- ja kulttuurikohteena käyttöön otetut vanhat rakennukset säilyttävät kulttuuriympäristöä, ne tarjoavat esteettisen elämyksen lisäksi kokemuksen ihmisen ja luonnon vuorovaikutuksesta sekä

pitkäaikaisesta asumisesta Aurajokilaakson kansallismaisemassa. Rakennukset säilyvät parhaiten, kun niitä käytetään. Annantuvan alueen rakennusten ja niiden ympäristön hoitaminen ja käyttö ovat niin kestävän kehityksen mukaista kuin vastuullista ja ympäristöystävällistä toimintaa. Toiminnassa noudatetaan kestävän kehityksen periaatteita muun muassa lajittelemalla, kierrättämällä ja uudelleen käyttämällä eri materiaaleja.

Hankkeen toteutus, aikataulu ja riskit

Hankkeessa luodaan uusi museo- ja kulttuurikohde Liedon keskustaan. Arvioitu aikataulu hankkeelle on kolme vuotta. Alla esitetyt toimenpiteet ovat osittain samanaikaisia ja toisiaan risteäviä.

Tutkimustyö 1. vuosi

Hanke alkaa tutkimustyöllä ja esineistön inventoinnilla. Työhön kuuluu olemassa olevan aineiston (arkistoaineistoa, valokuvia, esineitä, rakenteita) tutkiminen ja uuden aineiston keruu (haastattelut, valokuvat ja muu arkistoaineisto). Aineisto järjestetään ja luetteloidaan. Kulttuuriympäristössä olevat rakenteet inventoidaan. Alueella tehdään kartoitukset luonnon- ja puutarhakasveista sekä eläimistöä.

Tutkimuksen pohjalta muodostetaan näkökulmat alueen eri rakennuksille ja alueen tulevalle toiminnalle. Tämä määrittää hankkeen seuraavien vaiheiden työtä. Tutkimustyö jatkuu koko hankkeen ajan.

Museaalisten ja toiminnallisten puitteiden luominen 2. vuosi

Rakennusten sisätilojen interiöörisuunnitelmien ja piirustusten tekeminen. Rakennusten sisustaminen suunnitelmien mukaisesti (kotimuseo, näyttelyt, puoti ja työpaja/monitoimitila). Sekä ulos että sisätiloihin tulevien opastaulujen ja näyttelytekstien kirjoittaminen, graafinen suunnittelu, toteutus ja paikoilleen sijoittaminen.

Kulttuuriympäristössä oleviin rakenteisiin kohdistuvien toimenpiteiden suunnittelu ja toteutus. Perinnepuutarhan perennojen nimikylttien suunnittelu ja toteutus. Lahoaidan tekeminen biodiversiteettialueen ja puutarhan välimaastoon.

Puitteiden luominen alkaa jo hankkeen ensimmäisenä toteutusvuonna, mutta pääasiassa sitä tehdään toisen vuoden aikana.

Toiminnan kehittäminen 3. vuosi

Opastuksia, työpajoja, tilaisuuksia ja tapahtumia suunnitellaan ja testataan yhteistyössä paikallisten yhdistysten kanssa. Esimerkiksi Lieto-Oppaiden kanssa kehitetään erilaisia kulttuuriympäristöopastuksia. Härkätien ympäristönsuojeluyhdistys on lupautunut olemaan mukana niin luontokartoitusten tekemisessä kuin erilaisten luonto-opastusten ja työpajojen toteuttamisessa. Liedon 4H-yhdistys järjestää luonnonmateriaaliaskarteluita sekä sienineuvontaa ja sieninäyttelyä. Yhdessä Liedon maaseutunaisten kanssa tunnistetaan puutarhakasveja ja järjestetään perennaopastuksia. Käsityönäytöksiä järjestetään Liedon Karjalaseuran ja Liedon Marttayhdistyksen kanssa. Kun Härkätien vaeltajien kanssa on ensin hoidettu alueella, niin kerättyjä luonnonkasveja voidaan käyttää perinneruuissa Liedon maaseutunaisten ja Marttayhdistyksen kanssa. Yhteistyössä SPR:n Liedon osaston kanssa kehitetään kotouttamista tukevaa toimintaa maahanmuuttajille.

Vapaaehtoiset osallistuvat kaikkiin toimenpideoosa-alueisiin. Tapahtumia ja tilaisuuksia tehdään myös yhteistyössä Aurajokisäätiön, Liedon seurakunnan ja kaupungin ja Turun museokeskuksen kanssa. Näyttelyt ja monitoimitilan suunnittelussa, toteutuksessa ja käytössä tehdään yhteistyötä Turun yliopiston museologian oppiaineen kanssa.

Toiminnan järjestäminen saattaa alkaa jo hankkeen toisen vuoden aikana, mutta siihen keskitytään kolmantena toteutusvuotena.

Hankkeella ei ole mainittavia riskejä. Hankkeessa työskentelevät ja hankkeen vapaaehtoistyöntekijät on vakuutettu.

Hankkeen tavoitteet, tulokset, vaikutukset sekä seuranta ja raportointi

Hankkeen tavoitteet, tulokset ja vaikutukset

Hankkeen tavoite on uuden kulttuurikohteen avaaminen Lietoon. Hankkeen myötä Annantuvan ja Kyöstilän alue kunnostettuine rakennuksineen otetaan monipuoliseen käyttöön. Aiemmin pääosin hoitamattomana ollut aluetta aletaan hoitaa suunnitelmallisesti. Annantupa avataan kotimuseona, Kyöstilän kellarivajaan rakennetaan kulttuurihistoriallinen näyttely ja liiterirakennus sisustetaan niin, että sitä voidaan käyttää erilaisiin kokoontumisiin ja työpajoihin. Myös Annantupaa voidaan käyttää pienimuotoisiin kokoontumisiin. Hanke edistää mahdollisuuksia tutustua Annantuvan alueeseen ja perinnepuutarhaan sekä avaa nyt käyttämättöminä olevat rakennukset vierailijoille.

Alueen jäljellä olevat rakennukset ja maaston rauniot linkittyvät kaikki toisiinsa muodostaen sekä arkkitehtonisen että mentaalisen kokonaisuuden, jolla on merkitystä lietolaisille niin historiallisesti, maisemallisesti kuin ajatuksellisestikin. Hankkeen myötä Annantuvan ja Kyöstilän alue otetaan arvoiseensa käyttöön. On mahdollista, että hanke kannustaa myös muissa kasvukeskuksissa säästämään olemassa olevaa vanhaa rakennuskantaa sekä vaalimaan luontoa ja vanhoja perinteitä.

Seuranta ja raportointi

Alueen rakennusten käyttöä ja käyttäjien määriä seurataan tilastoimalla. Tilastoissa eritellään käyttökerrat ja minkälaiseen toimintaan rakennuksia käytetty, käyttäjien määrät (aikuinen/lapsi), mahdolliset opastukset ja niihin osallistuneiden määrät. Facebook-sivun tykkäykset ja nettisivujen käyttäjät tilastoidaan.

Hankkeen etenemiseen ja toteutukseen liittyvät raportit ja seurantatiedot tallennetaan Ruokaviraston ylläpitämään sähköiseen Hyrrä-asiointipalveluun maksatushakemusten yhteydessä sekä Indikaattori-seurantatiedot vuoden vaihtuessa. Liedon museo seuraa ja dokumentoi hankkeen etenemistä muun muassa valokuvaamalla. Aineistot tallennetaan Liedon museon kokoelmiin.

Hankkeen viestintä ja tiedottaminen

Hankkeen tarkoituksesta ja hanketuen hakemisesta uuden rahoituskauden alkaessa on kerrottu paikallislehdessä ennen hankkeen alkamista. Suunnitellusta hankkeesta on informoitu kuntapäätäjii ja kaupungin viranhaltijoita. Hankkeesta on keskusteltu Nautelankoski-säätiön hallituksen ja edustajiston sekä useiden Liedon museon asiakkaiden kanssa. Liedon museon verkkosivuille on tehty oma sivunsa hankkeen kohteena olevalle alueelle. Liedon museon verkkosivuilla ja Facebook-kanavalla tiedotetaan, kun hankehakemus on jätetty. Paikallislehdelle lähetetään tiedote rahoitushakemuksesta.

Hankkeen aikana hankkeesta tiedotetaan Liedon museon internet-sivuilla ja Facebookissa. Paikallisille medioille lähetetään tiedotteita. Liedon museon internet-sivuilla kerrotaan projektista ja sen rahoituksesta, sivuilla käytetään rahoituksesta kertovia logoja (EU, ELY, LEADER sekä LEADER Varsin Hyvä). Facebookiin tehdään kehittämishankkeen ja investoinnin yhteinen sivu, jossa hankkeen toiminnasta kerrotaan. Sivulla tuodaan esille hankkeen samaa rahoitus ja käytetään rahoituksesta kertovia logoja. Museon Instagram-tilillä julkaistaan hankkeeseen liittyviä kuvia. Ensimmäisissä päivityksessä kerrotaan hankkeen rahoituksesta.

Alueelle tuleviin opastauluihin laitetaan rahoituksesta kertovat logot. Lisäksi hankkeen kuulumisia kerrotaan Liedon museon nettisivujen ja Facebook-kanavan päivityksissä.

Mediatiedotteissa kerrotaan, että hanke on saanut EU:n maaseuturahastosta rahoitusta, jota on haettu Leader-ryhmä Varsin Hyvä ry:n kautta. Tiedotteissa kerrotaan, että hanke toteutetaan Varsinais-Suomen Ely-keskuksen alueella.

Hanketta esittelevä juliste asetetaan esille Liedon museon päärakennuksen Lauri Nautelan museon kahvilaan. Paikalliselta Leader-ryhmältä tilataan tuesta kertova tiedotuskyltti, jossa kerrotaan sekä alueen investointi- että kehittämishankkeesta. Kyltti pystytetään Annantuvan alueelle.

Hankkeen jälkeen tuloksista tiedotetaan Liedon museon internet-sivuilla ja Facebookissa sekä hankkeen Facebook-sivulla. Paikallisille medioille lähetetään tiedotteita. Hankkeen päätyttyä se jää näkyviin Liedon museon internet-sivuille.

Toiminnan jatkaminen ja tuen kohteen ylläpitosuunnitelma

Hankkeen päätyttyä Liedon museo vastaa toiminnan jatkumisesta Annantuvan ja Kyöstilän alueella. Liedon museo huolehtii rakennusten säilymisestä käyttökuntoisina. Puutarhasta sekä alueen ympäristöstä huolehtivat Liedon museo, Liedon kaupungin puisto- ja puutarhatyöntekijät sekä Härkätien luonnonsuojeluyhdistys ry. yhteistyössä. Alueen kulttuuritoiminnan toteutuksessa Liedon museo tekee yhteistyötä Liedon kaupungin, Liedon seurakunnan sekä lietolaisten yhdistysten kanssa.

Ympäristö- ja ilmastovaikutusten huomiointi ja kestävän kehityksen edistäminen

Hankkeen ympäristö- ja ilmastovaikutukset ovat myönteisiä. Vanhojen rakennusten ja pihapiirin säilyttäminen dynaamisesti rakennetun kaupunkiympäristön tuntumassa tuo kerrostalojen vierelle väljemmän hoidetun puita ja puutarhakasveja kasvavan alueen. Alueeseen kuuluu myös pieni biodiversiteettialue, joka ylläpitää luonnon monimuotoisuutta. Kasvit sitovat hiiltä ja tarjoavat elinmahdollisuuksia hyönteisille ja linnuille.

Hanke edistää kestävän kehityksen tavoitteita. Ekologista kestävyyttä edistää olemassa olevien tilojen käyttöönotto uusien rakentamisen sijaan. Kohteessa käytetään mahdollisuuksien mukaan uusiutuvaa energiaa. Syntyvä jäte lajitellaan ja kierrätetään.

Liedon keskusta-alueella ei ole museokohdetta. Hanke tukee taloudellista kestävyyttä ottamalla kunnostetut, jo olemassa olevat rakennukset museo- ja kulttuurikäyttöön. Hanke antaa mahdollisuuden paikallisten palvelujen kehittämiseen ja museopalvelujen saavutettavuuden lisäämiseen Liedossa.

Hanke tukee sosiaalista ja kulttuurista kestävyyttä vaalimalla perinteitä ja perinteisiä työtapoja museossa, museon työnäytöksissä ja näyttelyissä. Hanke parantaa osallistumismahdollisuuksia yhteisölliseen talkootyöhön sekä museon ja sen yhteistyötahojen tuottamiin kulttuuripalveluihin hyvien liikenneyhteyksien läheisyydessä. Annantuvan alueella saa liikkua vapaasti ja siihen on helppo tulla ilman henkilöautoa. Hanke lisää tasa-arvoista mahdollisuutta päästä nauttimaan samassa paikassa sekä hoidetusta että hallitun hoitamattomasta luonnonympäristöstä, vaikka ei olisi mahdollisuutta lähteä kaupungin keskustaa kauemmaksi.